

פֶּתַח הַהוּא יִנּוּקָא בְּרִיָּה וְאָמַר, (במדבר כז) אָבִינוּ
 מֵת בַּמִּדְבָּר וְהוּא לֹא הָיָה בְּתוֹךְ הָעֵדָה
 וְגו'. אָבִינוּ, הָא טַעְמָא לְעִילָא, אָרִיךְ מְלָה
 וּמְשִׁיךְ לָהּ, אִי חֲסִידֵינָן קְדִישִׁין, כַּמָּה מְשִׁיכוּ
 דְּצַעְרָא בְּמַקְרֵי אָבִינוּ. לֵית צַעְרָא, וְלֵית כְּאָבָא
 דְּרוּחָא וּנְפֻשָׁא, אֶלָּא כַּד קָרְאָן הָכִי, אָבִינוּ,
 כְּכֹאבָא מְלָבָא. מֵת בַּמִּדְבָּר, וְכִי אַחֲרָנִין לֹא
 מִיתוּ בַּמִּדְבָּרָא, דְּהִכָּא רָשִׁים לִיָּה, וְאָמַר דְּאִיהוּ
 מֵת בַּמִּדְבָּר, וְהָא אֶלְף וּרְבִבָן מִיתוּ בַּמִּדְבָּרָא.
 אֶלָּא כַּמָּה בְּנֵי נֶשֶׁא עֲרֻטִילָאִין עַל דָּא, מְנַהוֹן
 אַמְרֵי דְּהוּא מְקוּשָׁשׁ עֲצִים הָוָה, דְּכַתִּיב
 פִּי בַחֲטָאוֹ מֵת. וּמְנַהוֹן אַמְרֵי הָכִי, וּמְנַהוֹן
 אַמְרֵי הָכִי, וְאֲנָא הָכִי אוֹלִיפְנָא, יוּמָא דְּאָבָא
 נִפְל בְּבֵי מְרַעִיָּה, אוֹלְפִי לִי דָא. וְאֲנָא חֲמִינָא
 מַה דְּחֲמִינָא, דְּפָקִיד לִי אָבָא דְּלֹא לְגַלְאָה.
 אֶלָּא כַּמָּה וְכַמָּה הָווּ דְּמִיתוּ בַּמִּדְבָּרָא, וְלֹא
 עַל חוּבָא דְּקִרְחָא, וְלֹא עַל חוּבָא דְּמַרְגְּלִים, כַּד
 אַתְגְּזֵר גְּזֵרָה, (ס"א וְלֹא עַל חוּבָא דְּעִגְלָא דְּעִבְדוּ וְכו') אֶלָּא
 קוּדְם (ס"א דְּמִיתוּ עַל חוּבָא דְּקִרְחָא, עַל חוּבָא דְּמַרְגְּלִים, כַּד אַתְגְּזֵר גְּזֵרָה,
 וְקוּדְם) מִתַּן תּוֹרָה, וּבִתְרַע עֲגָלָא דְּעִבְדוּ, אֵינּוּן
 מְטַעֵי עֲלֵמָא, וְאֵינּוּן דְּאִתְמַשְׁכוּ אֲבַתְרִיָּהוּ.
 אַבְרָם טַעְנָה דְּטַעֵינוּ אֵינּוּן בְּנַתִּין, דְּמִית
 בַּמִּדְבָּר, אִיהוּ, וְהוּא צִלְפַּחַד רַב לְבֵי
 יוֹסֵף, וּמִגּוּ דְּלֹא הָוָה יָדַע אֲרַחוּי דְּאוֹרִיָּתָא
 כְּדָקָא יָאוּת, לֹא הָוָה נָשִׂיא. וְהוּא הָוָה
 דְּלֹא נָטַר פּוּמִיָּה וּמְלוּי לְקַבְלִיָּה דְּמִשָּׁה,
 וְעֲלִיָּה פְתִיב, (במדבר כא) וַיָּמַת עִם רַב מִיִּשְׂרָאֵל.
 גָּבֵר דְּלֹא יָדַע אוֹרִיָּתָא, (ס"א לָאוּ רַב בְּאוֹרִיָּתָא)
 וְאִיהוּ רַב מְשַׁפְּחָה. רַב דְּזִרְעָא דְּיוֹסֵף, מְבֻנִי
 דְּמִנְשָׁה. וּבְגִין דְּחַב בַּמִּדְבָּר בְּמְלוּלָא לְגַבֵּי
 מִשָּׁה, חָשִׁיבוּ דְּמִשָּׁה אֲנָטִיר דְּכַבּוּ. וּבְגִין
 כַּד קָרִיבוּ לְקַמִּיָּה דְּמִשָּׁה, וְאֶלְעֵזֶר, וְכָל
 הַנְּשִׂאִין, וְכָל רִישֵׁי אֲבָהֵן, וְלֹא מְלִילוּ עִם

פֶּתַח אוֹתוֹ תִּינּוּק בְּנוֹ וְאָמַר, (במדבר
 כז) אָבִינוּ מֵת בַּמִּדְבָּר וְהוּא לֹא הָיָה
 בְּתוֹךְ הָעֵדָה וְגו'. אָבִינוּ, הָרִי
 הַטַּעַם לְמַעְלָה, הָאָרִיךְ מְלָה
 וּמְשִׁיךְ אוֹתָהּ. אִי חֲסִידִים קְדוּשִׁים,
 כַּמָּה מְשִׁיכוֹת צַעַר בְּקִרְיַת אָבִינוּ.
 אֵין צַעַר וְאֵין כְּאָב שֶׁל רוּחַ וּנְפֻשׁ
 אֶלָּא כְּשִׁקְרָאנוּ כֶּף, אָבִינוּ, בְּכֹאב
 מְלָב. מֵת בַּמִּדְבָּר, וְכִי אַחֲרִים לֹא
 מִתוּ בַּמִּדְבָּר שְׁפָאן רָשָׁם אוֹתוֹ
 וְאָמַר שֶׁהוּא מֵת בַּמִּדְבָּר? וְהָרִי
 אֶלְפִים וּרְבִיבּוֹת מִתוּ בַּמִּדְבָּר!
 אֶלָּא כַּמָּה בְּנֵי אָדָם מְעֲרֻטִילִים עַל
 זֶה, מִהֶם אוֹמְרִים שֶׁהוּא הָיָה
 מְקוּשָׁשׁ הַעֲצִים, שְׁכַתוּב פִּי
 בַחֲטָאוֹ מֵת. וּמִהֶם אָמְרוּ כֶּף,
 וּמִהֶם אָמְרוּ כֶּף, וְאֲנִי כֶּף לְמַדְתִּי:
 יוֹם שֶׁאָבָא נִפְל בְּבֵית חֲלִיו, לְמַדְנִי
 אֵת זֶה, וְאֲנִי רְאִיתִי מַה שְּׂרָאִיתִי,
 שְׁצִוָּה אוֹתִי אָבָא שְׁלֹא לְגַלּוֹת.
 אֶלָּא כַּמָּה וְכַמָּה הָיוּ שְׁמִתוּ
 בַּמִּדְבָּר, וְלֹא עַל חֲטָא קִרְחָא וְלֹא
 עַל חֲטָא הַמַּרְגְּלִים. כֶּף נִגְזְרָה
 הַגְּזֵרָה. (וְלֹא עַל חֲטָא הַעֲגֵל שֶׁעָשׂוּ וְכו')
 אֶלָּא קוּדְם (שְׁמִתוּ עַל חֲטָא קִרְחָא, עַל חֲטָא
 הַמַּרְגְּלִים, כַּאֲשֶׁר נִגְזְרָה הַגְּזֵרָה, וְקוּדְם) מִתַּן
 תּוֹרָה, וְאַחֲרַי הַעֲגֵל שֶׁעָשׂוּ אוֹתָם
 מְטַעֵי הָעוֹלָם וְאֵלוּ שְׁנַמְשְׁכוּ
 אַחֲרֵיהֶם.
 אַבְרָם טַעְנָה שְׁטַעֵנוּ אוֹתָן בְּנֹת,
 שְׁמֵת בַּמִּדְבָּר הוּא, וְהָיָה צִלְפַּחַד
 גְּדוֹל לְבֵית יוֹסֵף, וּמִתּוֹךְ שְׁלֹא יָדַע
 דְּרַכֵּי הַתּוֹרָה כְּרַאוּי, לֹא הָיָה נָשִׂיא,
 וְהוּא הָיָה שְׁלֹא שְׁמַר פִּיו וּדְכָרְיוֹ
 מוּל מִשָּׁה, וְעֲלִיו כְּתוּב (שם כא)
 וַיָּמַת עִם רַב מִיִּשְׂרָאֵל. גָּבֵר שְׁלֹא
 יָדַע אֵת הַתּוֹרָה, (לֹא גְדוֹל בַּתּוֹרָה) וְהוּא
 גְּדוֹל הַמְשַׁפְּחָה. גְּדוֹל שֶׁל זֶרַע
 יוֹסֵף, מְבֻנִי מִנְשָׁה. וּמִשׁוּם שְׁחֲטָא
 בַּמִּדְבָּר כְּדַבּוּר לְמִשָּׁה, חָשִׁבוּ
 שְׁמִשָּׁה שְׁמַר לוֹ שְׁנָאָה, וּמִשׁוּם כֶּף
 קָרְבוּ לְפָנֵי מִשָּׁה וְאֶלְעֵזֶר וְכָל
 הַנְּשִׂאִים וְכָל רִאֲשֵׁי הָאֲבוֹת, וְלֹא
 דְּבָרוּ עִם מִשָּׁה אֶלָּא לְפָנֵיהֶם,